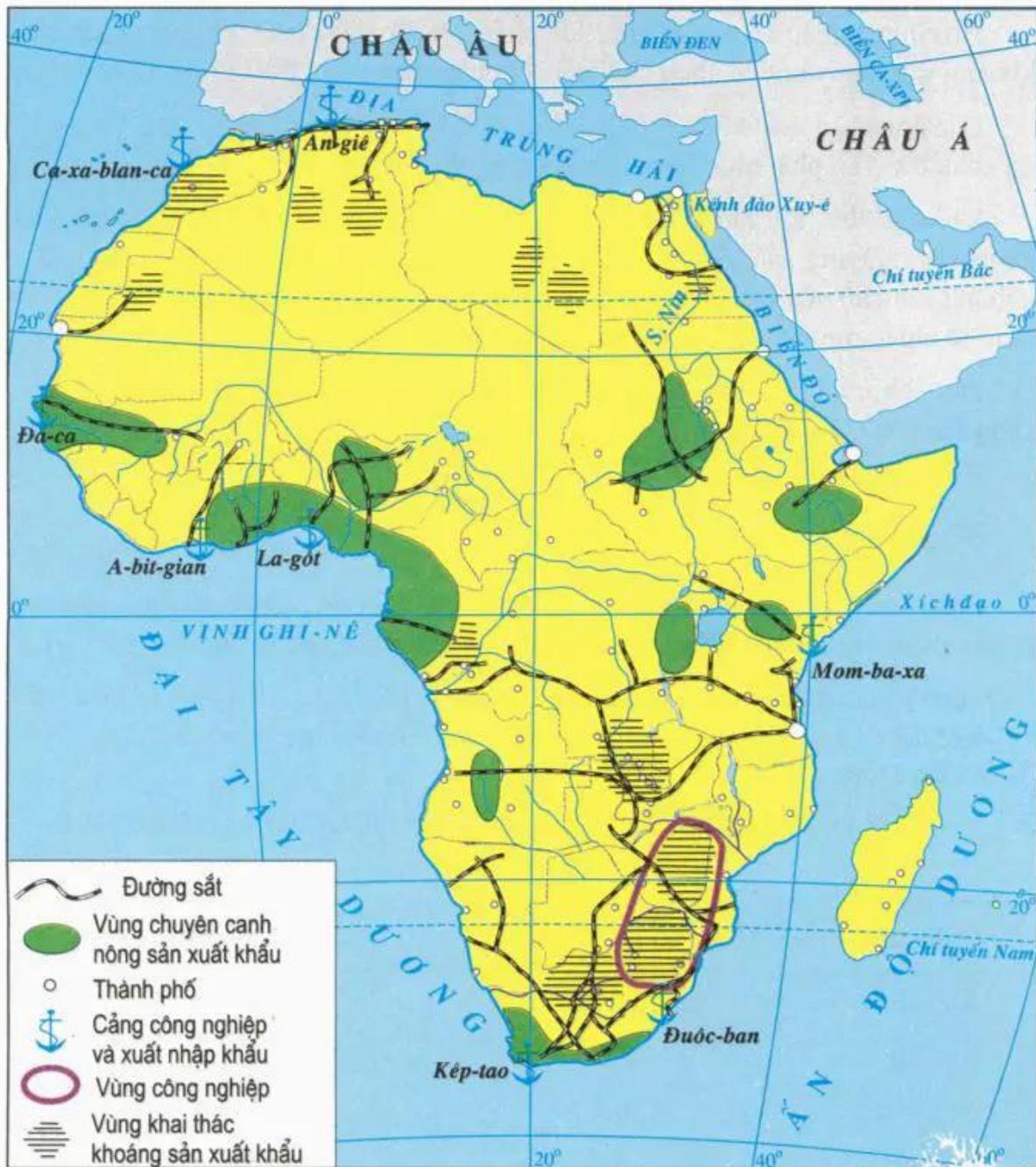

Bài 31 : KINH TẾ CHÂU PHI

(Tiếp theo)

3. Dịch vụ

Hình 31.1 - Lược đồ kinh tế châu Phi hướng về xuất khẩu

- Quan sát hình 31.1, nêu nhận xét để thấy các tuyến đường sắt quan trọng ở châu Phi chủ yếu phục vụ cho hoạt động xuất khẩu.

Lệ phí qua kênh đào Xuy-ê là nguồn thu ngoại tệ lớn của Ai Cập.

Hầu hết các nước châu Phi có hoạt động kinh tế đối ngoại tương đối đơn giản, chủ yếu là nơi cung cấp nguyên liệu và tiêu thụ hàng hoá cho các nước tư bản.

Do công nghiệp kém phát triển nên phần lớn các nước châu Phi phải xuất khẩu khoáng sản, nguyên liệu chưa chế biến và nhập máy móc, thiết bị, hàng tiêu dùng.

Các nông sản xuất khẩu chủ yếu là cà phê, ca cao, lạc, dầu cọ, bông. Trong khi đó châu Phi vẫn phải nhập một lượng lương thực rất lớn.

Khoảng 90% thu nhập ngoại tệ của nhiều nước ở châu Phi là nhờ xuất khẩu nông sản, khoáng sản. Từ đầu thập niên 90 của thế kỉ XX, nhiều nông sản và khoáng sản chủ yếu của châu Phi bị giảm giá trên thị trường thế giới, làm cho nền kinh tế nhiều nước châu Phi rơi vào khủng hoảng.

Du lịch cũng là hoạt động đem lại nguồn ngoại tệ lớn cho nhiều nước ở châu Phi (Ai Cập, Kê-ni-a...).

4. Đô thị hoá

Phần lớn các quốc gia châu Phi có nền kinh tế nông nghiệp lạc hậu, nhưng tỉ lệ dân thành thị không ngừng tăng (năm 2000, tỉ lệ dân thành thị là trên 33%).

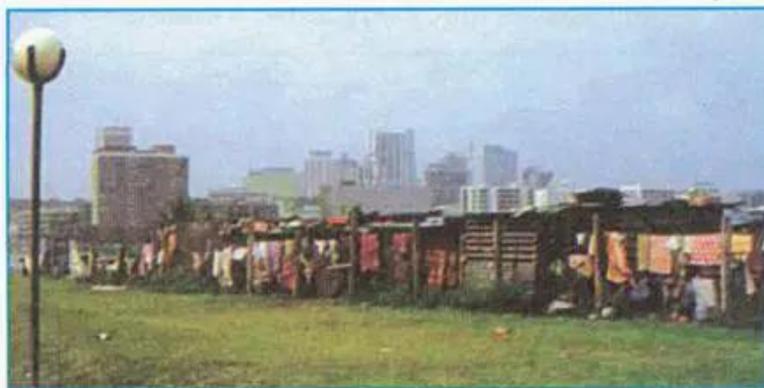
- Quan sát bảng số liệu dưới đây kết hợp với hình 29.1, cho biết sự khác nhau về mức độ đô thị hoá giữa các quốc gia ven vịnh Ghi-nê, duyên hải Bắc Phi và duyên hải Đông Phi.

TỈ LỆ DÂN THÀNH THỊ CỦA MỘT SỐ QUỐC GIA Ở CHÂU PHI
(Năm 2000)

Quốc gia	Dân số (triệu người)	Tỉ lệ dân thành thị (%)
An-giê-ri	31,0	49
Ai Cập	69,8	43
Ni-giê-ri-a	126,6	36
Xô-ma-li	7,5	18
Kê-ni-a	29,8	20

Tốc độ đô thị hoá ở châu Phi khá nhanh nhưng không tương xứng với trình độ phát triển công nghiệp. Bùng nổ dân số đô thị là kết quả của gia tăng dân số tự nhiên cao, cùng với sự di dân ồ ạt từ nông thôn vào các thành phố lớn vì lí do thiên tai, xung đột tộc người, xung đột biên giới...

Đô thị hoá nhanh làm xuất hiện nhiều khu nhà ổ chuột quanh các thành phố, nảy sinh nhiều vấn đề kinh tế - xã hội cần phải giải quyết.

Hình 31.2 - Khu nhà ổ chuột ở A-bit-gian (Cốt Đì-voa)

- *Nêu những vấn đề kinh tế - xã hội nảy sinh do sự bùng nổ dân số đô thị ở châu Phi.*

Hoạt động kinh tế đối ngoại của các nước châu Phi tương đối đơn giản : xuất khẩu sản phẩm cây công nghiệp nhiệt đới và khoáng sản ; nhập khẩu máy móc, thiết bị, hàng tiêu dùng, lương thực.

Bùng nổ dân số đô thị ở châu Phi làm nảy sinh nhiều vấn đề kinh tế - xã hội cần phải giải quyết.

Câu hỏi và bài tập

1. Vì sao châu Phi chủ yếu xuất khẩu sản phẩm cây công nghiệp nhiệt đới, khoáng sản và nhập khẩu máy móc, thiết bị, hàng tiêu dùng, lương thực ?
2. Quan sát các hình 31.1 và 29.1, cho biết :
 - Tên một số cảng lớn ở châu Phi.
 - Châu Phi có bao nhiêu đô thị trên 1 triệu dân ? Nêu tên các đô thị có trên 5 triệu dân ở châu Phi.